

hvorpaa det kommer an, er, om man kan see — hvad man i Almindelighed kan af den Maade, hvorpaa Forbryderen omtales i Dommen — om han har været erstatningspligtig eller ikke, men om Erstatningen er fastsat ved en saadan Dom eller ved andre Domme eller ved Forhandlinger mellem Parterne, synes virkelig ikke at burde komme i Betragtning.

Winther: Statens Standpunkt ligeoverfor dem, der have forbrudt sig mod Loven, er i Almindelighed saa haardt, at det ikke kan andet end vække Glæde, naar man engang seer en Lov som den nærværende fremlagt, hvorved der ikke gaaes ud fra den strenge Retfærdighed, men fra Mildhed og Kjærlighed mod den, som har viist, at han vil forlige sig med Samfundet. Det forekommer mig imidlertid, at det fremlagte Lovudkast aligevel hænger formeget ved de gamle Anskuelser, og er for ængstelig for at gjøre Skridtet fuldt ud. Der er efter min Formening stillet for mange ængstelige Betingelser op som de, der skulle vise Kongen, i hvilke Tilfælde han tør udøve den Naadesact, som Lovgivningen ønsker at sætte ham istand til at udøve. Jeg ønskede derfor, at Loven maatte blive ændret, i formildende Retning, og jeg kan ikke nægte at det ærede Udvalg har Fortjenesten af at have fjernet en Deel af de Ulemper, som jeg finder ere tilstede ved Lovudkastet. Der er vel enkelte af de Bestemmelser, som ville blive opretholdte, uagtet Udvalgets Endringsforslag vedtages, som jeg kunde ønske bort, men jeg har dog ikke villet stille noget Forslag derom her til 2den Behandling, forbi det er en meget vanskelig Sag at staae imod et Udvalg, og man maa derfor efter min Formening meget hellere ved 2den Behandling blot antyde, hvad man gjerne vilde have, at der skulde gjøres for at skaffe Loven den fuldstændige Indvirkning, som vi Alle maae ønske, at den kan faae, naar vi overhovedet have villet give os af med at foretage et saadant Skridt. Jeg vil derfor nævne et Par saadanne Punkter her, og skulde det da vise sig, at der ikke er nogen Modstand fra Udvalgets Side, eller der fra anden Side fremkommer Sympathi for dem, er det min Hensigt at forsøge paa i Forbindelse med det for-

retningsregulativmæssige Antal Medlemmer at faae stillet de fornødne Forslag i saa Henseende. Det første Punkt, som i Særdeleshed forekommer mig at være for strengt, er den Bestemmelse, at den Domsældte eller Straffede ikke kan erholde Gresoprejsning, før 5 Aar efter at Straffen er overgaaet ham. Jeg mener, at man maatte kunne indskrænke Tiden til 3 Aar. Jeg indrømmer meget vel, at dette er en Skjønssag; men naar man betænker, hvilke umådelige Vanskeligheder en Mand har at overvinde, som har været Gjenstand for offentlig Straf, forekommer det mig, at et dadelst Liv i 3 Aar maatte kunne forsones Samfundet med ham, saa at dette kunde ønske atter at faae gjengivet en Medborger, der ellers maatte for Fremtiden vilde være tabt for det, naar Haabet flydes saa langt ud for ham, at det næsten er endeløst under de Lidelser, han har at gennemgaae i den Tid, som Loven fordrer, nemlig i 5 Aar. Lader os huske paa, hvorledes den domsfældte eller straffede Person er stillet, og jeg vil her navnlig tænke paa, hvorledes det gaaer iblandt Almuen. Mangt et Sted har lidt et menneskefjerligt Selskab forsøgt at faae antaget en saadan Person i en Tjeneste; Huusbonden er bleven underrettet om, hvorledes hans Stilling tidligere har været, han har tilgivet ham det og ønsket at bringe ham frem; men pludselig kommer en Mand tilstede og seer denne Karl tjene paa Gaarden; han bliver forbauset derover, han siger det til alle de andre Karle og Piger; som en Lovæld er det rundt hos hele Gaardens Tjenestehende, og hvad er saa Følgen? Følgen er, at Alle slyge ham som Pesten. Jeg vil nu spørge: Er det ikke en umaadelig Byrde at paalægge en Mand, at han med Rette tør betegnes paa denne Maade i Samfundet i et saa langt Tidsrum, som her er fastsat i Lovudkastet, og kunde der ikke være Anledning til at føre ham ud af denne Skændsel i en kortere Tid, naar man virkelig kunde paavise, at der var en saadan alvorlig Bestræbelse tilstede hos ham, naar Overvindelsen af tidligere flette Tilbøieligheder ubdiftes gennem et saa langt Tidsrum som f. Ex. 3 Aar. Man kunde maastee sige: Ja, men selv om han faaer denne Gresoprejsning, kan det jo være, at han dog vil blive betragtet